

Preventie- en Handhavingsplan
Drank & horecawet 2014-2017
Haarlem

Inhoud

1.	Inleiding	3
1.1	Aanleiding.....	3
1.2	Juridisch-en beleidskader	3
1.3	Opzet Preventie- en Handhavingsplan Drank & horecawet	3
1.4	Uitgangspunten en proces	4
2.	Huidig alcoholgebruik.....	4
3.	Doelstelling en te realiseren resultaten Preventie- en Handhavingsplan Drank & horecawet	5
3.1	Doelstelling Preventie- en Handhavingsplan Drank & horecawet	5
3.2	Te realiseren resultaten	5
4.	Huidig Preventie en Handhavingsbeleid 2014	6
4.1	Gezondheidsnota 'Gezond beleid, voor een gezonde leefstijl' 2011-2014.....	6
4.2	Handhavingsbeleid Drank & horecawet in 2014	7
4.3	Huidige communicatiestrategie 2014	10
5.	Preventie en Handhavingsbeleid in 2015-2017	10
5.1	Acties preventie, handhaving en communicatie	10
5.2	Evaluatie en vervolg	11
6.	Regionale Samenwerking	11

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Op 1 januari 2013 is de Drank & horecawet (verder: DHW) gewijzigd. De burgemeester is vanaf dat moment het bevoegd gezag voor vergunningverlening en toezicht en handhaving van de DHW. Op 1 januari 2014 is een nieuwe wijziging van de DHW van kracht geworden. De leeftijdsgrens voor het bezit/consumeren en aankopen van alcoholhoudende drank is verhoogd van 16 naar 18 jaar.

Met deze laatste wetswijziging zijn gemeenten ook verplicht een 'preventie- en handavingsplan drank & horecawet' op te stellen. In dit plan wordt beschreven op welke wijze de gemeente Haarlem hieraan invulling geeft. In dit plan wordt de verbinding gemaakt tussen preventieve maatregelen, handavingsbeleid en handavingsmiddelen. Daarbij wordt de koppeling gemaakt tussen het door de gemeenteraad vastgestelde gemeentelijk volksgezondheidsbeleid '*Gezond beleid, voor een gezonde leefstijl*' 2011-2014 en het in 2010 herijkte gemeentelijke horecasanctiebeleid.

1.2 Juridisch-en beleidskader

Artikel 43a van de DHW bepaalt dat het preventie- en handavingsplan aan het volgende moet voldoen:

De gemeenteraad stelt in 2014 een preventie- en handavingsplan vast. Vervolgens wordt dit elke vier jaar vastgesteld, gelijktijdig met de vaststelling van de nota gezondheidsbeleid (zoals bedoeld in artikel 13 van de Wet Publieke Gezondheid); In het plan wordt in ieder geval aangegeven:

- a. wat de doelstellingen zijn;
- b. welke acties worden ondernomen om alcoholgebruik, met name onder jongeren te voorkomen;
- c. de wijze waarop het handavingsbeleid wordt uitgevoerd en welke handavingsacties worden ondernomen;
- d. welke resultaten minimaal behaald dienen te worden.

1.3 Opzet Preventie- en Handavingsplan Drank & horecawet

Dit plan beschrijft voor de periode 2014-2017 met name op welke wijze het alcoholgebruik bij jongeren onder de 18 jaar wordt teruggedrongen. In hoofdstuk 2 van dit plan wordt de gemeentelijke doelstelling benoemd en welke resultaten verwacht kunnen worden. Tevens wordt het huidige alcoholgebruik in Haarlem in kaart gebracht. In hoofdstuk 3 wordt beschreven wat op dit moment al wordt gedaan ten aanzien van preventie en handhaving op het gebied van alcoholmatiging van jongeren. In hoofdstuk 4 wordt beschreven wat de gemeente, aanvullend op het huidige beleid, in de periode 2015-2017 gaat doen om het alcoholgebruik onder jongeren verder terug te dringen. Tenslotte wordt in hoofdstuk 5 het proces beschreven dat moet leiden tot regionale samenwerking om te komen tot alcoholmatiging en het voorkomen van het waterbedeffect. Het onderhavige preventie- en handavingsplan wordt vastgesteld voor de periode 2014-2017. Voor de periode 2017-2020 wordt, met de ervaringen en inzichten die de komende drie jaar verkregen worden, een nieuw plan opgesteld en tegelijk worden vastgesteld met het gemeentelijk gezondheidsbeleid en het lokale en regionale integrale veiligheidsbeleid.

1.4 Uitgangspunten en proces

Voor de totstandkoming van dit plan is gekozen voor een pragmatische benadering. Het bestaande beleid is beoordeeld op de nieuwe wijzigingen in de DHW.

Dit (onderhavige) plan sluit primair aan op de beleidsdoelstellingen uit de programmabegroting rond de thema's volksgezondheid (waaronder schadelijk middelengebruik), jeugd en veiligheid.

Vertrekpunt voor dit preventie- en handavingsplan is verder het lokale en regionale integraal veiligheids- en handavingsbeleid. In het jaarlijks op te stellen actieprogramma Integrale Veiligheid en Handhaving worden de hoofdlijnen van het veiligheidsbeleid uitgewerkt, door concrete actiepunten te formuleren. Dit plan sluit aan op het huidige uitvoeringsprogramma voor 2014 en geeft een doorkijk naar 2017.

2. Huidig alcoholgebruik

Huidige trend regionaal

In 2013 heeft GGD Kennemerland het scholierenonderzoek E-MOVO uitgevoerd. Uit *voorlopige* onderzoekscijfers van GGD Kennemerland blijkt dat regionaal 38% van de jongeren (klas 4) aan binge drinken¹ doet. Van de Haarlemse leerlingen (klas 4) doet 39% aan binge drinken. De cijfers zijn gebaseerd op E-MOVO onderzoek 2013/2014.

Daarmee zet de dalende trend die eerder zichtbaar was zich voort (53% in 2005 naar 48% in 2009)²

Haarlem E-MOVO onderzoek 2013/2014

Recent alcoholgebruik,

In de maand voorafgaand aan het onderzoek heeft;

- 45% van de scholieren uit Haarlem alcohol gedronken ('actuele drinkers')
- en is 23% dronken/aangeschoten geweest.

Ten opzichte van 2009 is sprake van een dalende trend van respectievelijk : -8 en -1%.

Dit resultaat wijkt nauwelijks af van **de regio** waar:

- 44% van de scholieren in de maand vóór het onderzoek alcohol heeft gedronken
- en 21% dronken of aangeschoten is geweest.

Actueel drinken komt meer voor bij 4^e-klassers dan bij 2^e klassers (71% vs. 21%).

¹ Het Trimbos definieert binge drinken als 'het drinken van van meer dan 5 glazen bij een gelegenheid'. In de VS definieert men binge drinking als het stijgen van het bloedalcoholgehalte tot 0,8 promille of meer. Als een volwassen man 6 glazen drinkt in twee uur, bereikt hij dit promillage.

² Jongeren tussen de 11 jaar en 16 jaar oud zijn de afgelopen jaren minder alcohol gaan drinken. Dat blijkt uit een studie van de Universiteit Utrecht, het Trimbos-instituut en het Sociaal en Cultureel Planbureau. Algemeen Dagblad 8 september 2014.

Binge drinken

Drie op de tien scholieren (2e en 4e klassers) uit Haarlem (29%) geeft aan in de maand voorafgaand aan het onderzoek tenminste eenmaal vijf of meer drankjes bij één gelegenheid gedronken ('binge-drinken'*). Ten opzichten van 2009 is er sprake van een daling van 4%.

- Meer leerlingen van het vmbo dan van havo/vwo doen aan binge drinken (36% vs. 25%).
- Het binge drinken komt meer voor bij 4e klassers dan bij 2e klassers (39% vs. 11%).
- Van de binge drinkers vindt een grote meerderheid (77%) van zichzelf dat hij/zij *niet* (te)veel drinkt, ten opzichte van 2009 is er sprake van een afname van 5%.

Locaties

De scholieren die in de maand vóór het onderzoek alcohol hebben gedronken noemen als locaties of gelegenheden waar ze alcohol drinken het meest:

- 'bij anderen thuis' (51%),
- 'thuis, met anderen' (39%),
- 'in een discotheek' (36%),
- 'in een café, bar, snackbar of op een terras' (33%)
- en 'op straat, in een park of ergens anders buiten' (27%).

Opvoeders

Vier op de tien actuele drinkers uit Haarlem, 39% van de jongeren, zegt dat hun ouders instemmen met het feit dat zij alcohol drinken. In 2005 bedroeg dit percentage nog 54%, een daling van 15%.

3. Doelstelling en te realiseren resultaten Preventie- en Handhavingsplan Drank & horecawet

3.1 Doelstelling Preventie- en Handhavingsplan Drank & horecawet

'Het verkleinen van de omvang van schadelijk alcoholgebruik, van met name jongeren onder de 18 jaar, door een integrale aanpak van preventie, toezicht en handhaving'.

Voor deze doelstelling wordt aangesloten bij hetgeen over alcoholgebruik onder jongeren is vastgelegd in het vastgestelde volksgezondheidsbeleid *'Gezond beleid, voor een gezonde leefstijl'* 2011-2014. Hierin is opgenomen dat het alcoholgebruik door jongeren onder de 18 jaar zoveel mogelijk moet worden terug gebracht.

3.2 Te realiseren resultaten

Om deze doelstelling te behalen worden in Haarlem de volgende resultaten nagestreefd:

1. Jongeren onder de 18, hun ouders, intermediairs zoals leraren en vrijwilligers van verenigingen zijn voorgelicht over de effecten van alcohol;
2. Sportverenigingen conformeren zich aan de doelstellingen van het alcoholmatigingsbeleid van hun sportbonden en de gemeente door zichtbaar maatregelen te treffen om hieraan hun bijdrage te leveren, bijvoorbeeld door borging in hun bestuursreglement;
3. horeca-ondernemers, leidinggevenden en vrijwilligers bij instellingen en verenigingen (alcoholverstrekkers) zijn bekend met de regelgeving rondom alcoholverstrekking;

4. horecaondernemers, detailhandelbedrijven en paracommerciële instellingen beschikken over de benodigde vergunningen of staken de alcoholverstrekking;

5. Eind 2016 kan, na beeldvorming in 2014 en 2015, worden bepaald of het naleefgedrag van alcoholverstrekkers na 2016 verbeterd moet worden ten opzichte van 2014 en 2015;

6. Eind 2016 kan, na beeldvorming van 2014 en 2015, worden bepaald of het naleefgedrag van jongeren onder de 18 verbeterd moet worden ten opzichte van 2014 en 2015;

Zoals eerder gezegd is in het kader van het terugbrengen van alcoholgebruik al het een en ander gedaan. Hieronder wordt beschreven wat er dit jaar en de komende jaren nog gedaan wordt om bovenstaande doelstelling te bereiken.

4. Huidig Preventie en Handhavingsbeleid 2014

4.1 Gezondheidsnota 'Gezond beleid, voor een gezonde leefstijl' 2011-2014

Preventie gezondheid is beschreven in het door de gemeenteraad vastgestelde gemeentelijk volksgezondheidsbeleid *'Gezond beleid, voor een gezonde leefstijl' 2011-2014*.

De gezondheidsnota (verplicht op grond van de Wet Publieke Gezondheid) streeft er naar om het gemiddelde gezondheidsniveau van de Haarlemse bevolking minimaal op het huidige hoge niveau te houden, de bestaande gezondheidsverschillen tussen (groepen) burgers te verkleinen en burgers te ondersteunen om zo lang mogelijk in goede gezondheid te leven. Waar nodig moeten mensen gebruik kunnen maken van voorzieningen, waarbij eerstelijns gezondheidszorg dicht bij huis mogelijk is. Deze volksgezondheidsaspecten zijn ook meegenomen in het bredere perspectief van de herziening van het Sociaal domein. Waar dit kansen biedt voor het vergroten van doelmatigheid van beleid streven we binnen reeds bestaande structuren naar meer regionale samenwerking.

Eén van de speerpunten in de huidige nota is het verder terugdringen van schadelijk alcoholgebruik. Schadelijk alcoholgebruik kan verschillende (gezondheids-) problemen veroorzaken zoals verslaving en ziekten en kan tevens een rol spelen bij overlast in de openbare ruimte, agressie op straat, ongevallen en huiselijk geweld. Onder schadelijk alcoholgebruik wordt verstaan: drinken van alcoholhoudende dranken met (een verhoogd risico op) schade tot gevolg. Er is echter geen niveau of drinkpatroon aan te wijzen dat de risico's van alcoholgebruik volledig uitsluit, behalve het in zijn geheel niet drinken van alcohol. Een geringe hoeveelheid alcohol kan in bepaalde situaties al schadelijk zijn, bijvoorbeeld voor jongeren. Hoe meer er gedronken wordt, hoe groter de kans op alcohol gerelateerde gezondheidsschade. Jongeren lopen hierop extra risico, omdat hun lichaam nog niet is volgroeid. Hersenonderzoek laat bijvoorbeeld zien dat alcoholgebruik op jonge leeftijd van invloed kan zijn op de hersenfuncties, zowel op korte als lange termijn. Zo kan alcoholgebruik consequenties hebben voor het leervermogen van kinderen.

De gemeente ondersteunt Haarlemmers in hun keuze voor een gezonde leefstijl. Er is besef onder de jeugd en hun ouders dat schadelijk alcohol- en drugsgebruik grote risico's met zich brengt en jongeren worden dan ook gestimuleerd om gezond te leven. Uit recent landelijk onderzoek van het Trimbos Instituut blijkt dat leerlingen in groep 8 al veel weten over de risico's van middelengebruik

en over het algemeen een negatieve houding hebben ten aanzien van roken en alcohol. Om het alcoholgebruik onder jongeren nog verder terug te dringen wordt de huidige preventie aanpak versterkt. Het streven daarbij is dat schadelijk alcoholgebruik door jongeren onder de 18 zo lang mogelijk moet worden uitgesteld en, waar mogelijk, worden voorkomen. Tevens is aandacht voor het terugdringen van overmatig alcoholgebruik door jongeren boven de 18. Inzet is een (nog) betere aansluiting op de belevingswereld van leerlingen en het verbinden van verschillende leefdomeinen (wonen, zorgen, opgroeien en opvoeden, werk en vrije tijd) . Uitgangspunt hierbij is dat leefstijl een eigen, individuele keuze en verantwoordelijkheid is. Preventiebeleid gezondheid is een kwestie van een lange adem en om die reden is ook binnen het te ontwikkelen lokale volksgezondheidsbeleid voor de periode 2015- 2018 aandacht voor het terugdringen van schadelijk alcoholgebruik.

Acties preventie in 2014

Bij de preventie van schadelijk alcoholgebruik ligt het accent op de volgende doelgroepen: jongeren, hun ouders en de leefomgeving. Het primaire doel van onze aanpak is het stimuleren van bewustwording en realiseren van gedragsverandering bij de jeugd. Om die reden is gekozen voor “*de Gezonde school methode*” welke zich richt op het integraal versterken van de gezondheid van jongeren en hun omgeving. Voorbeelden van deze aanpak zijn 'De Gezonde School en Genotmiddelen' in het voortgezet onderwijs en 'FF Wachten' in het basisonderwijs, waarbij jongeren en hun ouders worden geïnformeerd over alcohol, roken en drugs. De Gezonde school is gebaseerd op vier verschillende pijlers, namelijk:

- signalering
- gezondheidseducatie
- omgeving
- beleid

De organisaties Stichting Brijder Jeugd, Stichting Kikid, L&F Advies en Voorlichting en GGD Kennemerland zijn met ingang van 1 juli 2014 een samenwerkingsband aangegaan om dit alles mogelijk te maken. GGD Kennemerland treedt hierbij op als uitvoerder en heeft daarnaast ook een adviserende en coördinerende rol. De aanpak is samenhangend en bestaat o.a. uit publieksvoorlichting, individuele en beleidsadvisering, vroegsignalering en tijdige doorverwijzing, ambulante hulpverlening en deskundigheidsbevordering onder intermediairs. Deze aanpak levert in combinatie met handhaving en hulpverlening een bijdrage aan het verder terugdringen van schadelijk alcoholgebruik. De “Gezonde school” levert een bijdrage aan de gezonde leefstijl van jongeren.

4.2 Handhavingsbeleid Drank & horecawet in 2014

In Haarlem wordt vierjaarlijks de nota Integraal Veiligheids- en Handhavingsbeleid (IVH) vastgesteld en wordt jaarlijks een actieprogramma Integrale Veiligheid en Handhaving gemaakt. Hieruit volgt het jaarplan Drank & Horeca, Terrassen en Uitstallingen 2014, waarin het toezicht op de DHW als prioriteit is opgenomen. In het jaarplan wordt beschreven wat de aanleiding is om toezicht op de naleving van de bepalingen van de DHW uit te voeren en welk doel dit heeft. Dit plan beschrijft ook de werkwijzen en de procedures die worden toegepast bij het toezicht op de naleving van de DHW. Het is voor de toezichthouder een handzaam document voor de uitvoering van zijn dagelijkse werkzaamheden. De gemeente heeft inmiddels 12 gediplomeerde DHW toezichthouders.

Het toezicht op de DHW was tot 1 januari 2013 de taak van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA). Deze taakuitoefening door de NVWA heeft bij horeca, detailhandelbedrijven en paracommerciële instellingen op een lage frequentie plaatsgevonden. Jongeren tot 16 waren voor 1 januari 2013 niet strafbaar voor het in bezit hebben en consumeren van alcohol. Vanaf 1 januari 2014 is het een gemeentelijke bevoegdheid om jongeren onder de 18 te controleren op het bezit /consumeren en aankopen van alcoholhoudende drank.

Uitgangspunt is dat de gemeente Haarlem en de ondernemers van de horeca, paracommerciële instellingen en detailhandelbedrijven een gedeelde verantwoordelijkheid hebben ten aanzien van de verkoop van alcohol aan jongeren onder de 18. De gemeente Haarlem wil in 2014 dan ook graag in gesprek met de horecabedrijven, paracommerciële instellingen (waaronder sportverenigingen) en detailhandelbedrijven over de samenwerking op het gebied van toezicht en handhaving. Wat doen de ondernemingen zelf en wat doen de ondernemingen niet. Voorbeeld van deze eigen verantwoordelijkheid is de ontwikkeling van een keurmerk voor de horeca, een keurmerk dat door de ondernemers zelf wordt gemaakt. Zoals eerder aangegeven, ligt de verantwoordelijkheid voor de naleving van wet- en regelgeving in de eerste plaats bij burgers en bedrijven zelf. Dit is een belangrijk uitgangspunt voor de handhaving. Om die reden wordt ook uitgebreid ingezet op preventie en voorlichting. Als een ondernemer zich aan de regels van de wet houdt, kunnen de handhavingscapaciteit en de frequentie van controles omlaag.

In de tweede helft van 2014 wordt specifiek handhavingsbeleid (Handhavingsstrategie Drank & horecawet) ontwikkeld voor overtredingen van de Drank & horecawet voor zowel Horeca, detailhandelbedrijven, paracommerciële bedrijven en jongeren onder de 18. In de handhavingsstrategie Drank & horecawet wordt een risicoanalyse gemaakt aan de hand van de handhavingsthema's onderverdeeld in de aspecten waarop gehandhaafd kan worden en de doelgroepen. Om de naleving van de regelgeving te bevorderen wordt ingezet op een informatie- en risicogestuurde handhaving. Ook het nog te ontwikkelen keurmerk horeca sluit aan op de Handhavingsstrategie Drank & horecawet.

Jongeren onder de 18

Ter bevordering van éénheid binnen de Veiligheidsregio Kennemerland past de gemeente Haarlem een met Haarlemmermeer gelijke handhavingsstrategie toe ten aanzien van jongeren onder de 18. De strategie houdt in dat bij het constateren van een overtreding vanaf januari 2014 niet direct handhavend is opgetreden, maar hier een opbouw in aangebracht is.

Jongeren onder de 18: acties in 2014

Vanaf 1 januari 2014 tot en met 28 februari 2014 hebben de gemeentelijk handhavers en de politie de jongeren, die in het bezit waren van een alcoholisch drankje, gewaarschuwd en hebben de jongeren een waarschuwing flyer ontvangen. Deze flyer is ontwikkeld door de gemeente en wijst hen op de gevaren en mogelijke gevolgen van het alcoholgebruik. In de periode van 1 maart 2014 tot en met 31 maart 2014 zijn gele kaarten uitgedeeld door de gemeentelijke handhavers en politie gevolgd door een brief aan de ouder/verzorgers. Per april 2014 wordt gehandhaafd. De gemeente heeft gezamenlijk met de politie en de afdeling Handhaving controles uitgevoerd tijdens Koningsdag en Bevrijdingspop met als doel een statement te maken dat alcohol bij jongeren onder de 18 ook bij evenementen niet getolereerd wordt. Bij het aantreffen van een jongere in het bezit van alcohol wordt de minderjarige doorverwezen naar HALT. De leerstraf bestaat uit het maken van een werkstuk en een voorlichtingsgesprek bij Brijder. Bij Brijder krijgt de jongere, samen met de ouders,

een voorlichtingsgesprek met daarin algemene informatie over alcohol/drugs. Daarbij gaan zij met de jongere praten over zijn/haar alcohol/drugsgebruik.

Horeca, detailhandelbedrijven en paracommerciële instellingen

In het eerdergenoemde (gemeentelijke) horecasanctiebeleid wordt beschreven welke bestuursrechtelijke sancties worden opgelegd aan de horeca en paracommerciële instellingen ten aanzien van overtredingen van de DHW. In de Algemene Plaatselijke Verordening (verder: APV) zijn artikelen opgenomen die betrekking hebben op het voorkomen van overlast ten gevolge van alcoholgebruik. In het horecasanctiebeleid zijn nu zowel de sancties tegen overtredingen van de DHW en de APV opgenomen.

Bij een geconstateerde overtreding wordt ook volgens het vastgestelde horecasanctiebeleid tegen de ondernemer/instelling opgetreden. Het gaat dan om bestuursrechtelijk optreden (bijvoorbeeld opleggen last onder dwangsom of sluiting van het bedrijf). Het horecasanctiebeleid is niet van toepassing op detailhandelbedrijven en supermarkten³. Paracommerciële instellingen (zoals sportverenigingen) worden gesanctioneerd op basis van het horecasanctiebeleid en de nota paracommercie.

Op grond van artikel 4 van de Drank & horecawet zijn gemeenten verplicht om bij verordening regels te stellen om oneerlijke concurrentie tussen paracommerciële horeca en reguliere horeca te voorkomen. Het gaat dan om de regels waaraan paracommerciële rechtspersonen zich moeten houden bij het verstrekken van alcoholhoudende drank. Hiertoe is de nota Paracommercie uit 2004 aangepast en wordt de verordening Paracommercie gemeente Haarlem toegevoegd aan de Algemeen Plaatselijke Verordening bij het wijzigingsbesluit 2014 APV waarbij meerdere APV bepalingen worden aangepast.

Bij het uitoefenen van toezicht wordt niet alleen gecontroleerd op de leeftijdsgrens, maar ook op de andere van toepassing zijnde regels van de DHW, zoals het bezit van een geldige DHW-vergunning, de aanwezigheid van leidinggevenden en aanduiding van de leeftijdsgrenzen. Toezichthouders DHW hebben een oog-en oorfunctie waar het gaat om het naleven van bouw- en milieuregelgeving bij de bedrijven. Er vindt zoveel mogelijk integraal toezicht plaats.

Horeca, detailhandelbedrijven en paracommerciële instelling: acties in 2014

In Haarlem is in 2014 gestart met een nulmeting om van het naleefgedrag een goed beeld van te krijgen. Deze nulmeting houdt in: een kennismakingsbezoek bij alle horecaondernemingen en paracommerciële instellingen met een basiscontrole. In 2014 worden naar verwachting 250 van deze basiscontroles uitgevoerd in de horeca en paracommerciële instellingen. Tot nu toe zijn 169 bezoeken in 2014 afgelegd (1 oktober 2014).

Eind april hebben alle sportbesturen in Haarlem een brief van de burgemeester ontvangen waarin de sportverenigingen worden geïnformeerd over de veranderingen in de Drank & horecawet per 1 januari 2014. De gemeentelijke integrale handhavers hebben, in de eerste twee weekenden van de maand mei, twintig Haarlemse sportkantines gecontroleerd op alcoholverstrekking aan jongeren onder de 18 jaar. Daarbij is ook gecontroleerd op de getroffen maatregelen om alcoholverkoop aan jongeren onder de 18 jaar te voorkomen. In geen van de twintig sportkantines is ten tijde van de

³ De hierboven genoemde te ontwikkelen Handhavingsstrategie Drank & horecawet gaat ook gelden voor detailhandelbedrijven en supermarkten.

controle alcohol geschonken aan jongeren onder de 18 jaar. De meeste sportclubs zijn goed op de hoogte van de veranderingen in de Drank & horecawet en hebben de nodige maatregelen getroffen.

In 2014 (tot 1 augustus) zijn bij horeca ondernemingen 41 constatering op basis van de DHW gedaan, waarna de betrokken ondernemingen ook zijn aangeschreven. Geconstateerde overtredingen zijn: overtreden sluitingstijden voor horecabedrijf en voor terras, geluidsoverlast, glaswerk dat door bezoekers mee naar buiten is genomen, leidinggeven onder invloed van alcoholhoudende drank, geen leidinggevende aanwezig, verkoop van alcohol dat mee wordt genomen voor gebruik elders én verkoop van alcohol aan jongeren onder de 18. De resultaten van de controles worden vastgelegd en de handhavingsactiviteiten hierop afgestemd. Eind 2014 bestaat hierdoor een beter beeld van het naleefgedrag van drankverstrekkers.

4.3 Huidige communicatiestrategie 2014

Op landelijk niveau is sinds eind 2013 een communicatietraject gestart om jongeren en hun omgeving (ouders, verkopers, barmedewerkers in sportkantine, etc.) te informeren over de nieuwe leeftijdsgrens van 18 jaar en het feit dat jongeren strafbaar zijn als ze op voor het publiek toegankelijke plaatsen alcohol bij zich hebben of nuttigen. Dit communicatietraject duurde tot maart 2014. Daarnaast is medio november 2013 een meerjarige landelijke campagne gestart door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). De landelijke campagne heeft als doel om het niet drinken van alcohol voor het 18^e levensjaar tot een sterke sociale norm te maken. Verder zijn alle paracommerciële instellingen in de gemeente door ons schriftelijk geïnformeerd over de consequenties van de gewijzigde DHW. Tevens is hierbij aangegeven dat er handhavingsmiddelen bestaan en dat deze ook gebruikt kunnen en zullen worden om naleving van de DHW af te dwingen.

Acties communicatie

In Haarlem waren in 2014 waarschuwende posters te zien van de NIX campagne. Ook worden in 2014 alle alcohol schenkende horecabedrijven schriftelijk op de hoogte gesteld van de gewijzigde regelgeving van de DHW. Alle paracommerciële instanties zijn hierover inmiddels aangeschreven. Communicatie vindt plaats middels brieven aan ondernemers en online. Social media (Facebook, Twitter) wordt, waar mogelijk, ingezet om zo de genoemde doelstellingen en resultaten te behalen. Opscaling van educatieve communicatie naar normatieve en wellicht meer 'overtuigende' communicatie is een middel om naleving bij alcohol-schenkende horecabedrijven en instellingen af te dwingen.

5. Preventie en Handhavingsbeleid in 2015-2017

5.1 Acties preventie, handhaving en communicatie

Acties preventie

De acties in het kader van preventie worden conform het volksgezondheidsbeleid gecontinueerd. Waar nodig worden activiteiten aangepast. Voor interventies in het basisonderwijs is dit al in gang gezet. Naar aanleiding van uitkomsten uit het landelijk onderzoek kijken we of opnieuw een bijstelling moet plaatsvinden. Die bijstelling vindt in 2016 en volgende jaren plaats mede op basis van de informatie uit het vernieuwde E-MOVO onderzoek.

Acties toezicht en handhaving

Aan de hand van de resultaten in 2014 wordt bepaald of intensivering van toezicht en handhaving gewenst is. Dit wordt meegenomen in het jaarlijks actieprogramma Integrale Veiligheid en Handhaving en in het jaarplan Drank & Horeca, Terrassen en Uitstallingen 2015.

Tevens zal op basis van de resultaten van het voorgaande jaar bepaald worden of het aantal uren opgenomen voor toezicht op en handhaving van de DHW moet worden bijgesteld.

Vóór 31 december 2015 zijn alle 600 horecaondernemingen en paracommerciële instellingen bezocht met een basiscontrole. Dit geldt tevens voor de detailhandelbedrijven. De periode 2014 – 2017 wordt gebruikt om in kaart te brengen welke doelgroepen in Haarlem vooral aanwezig zijn en welke instrumenten leiden tot effectieve handhaving.

Acties communicatie

De communicatie voor de jaren 2015 en 2016 wordt afgestemd op de resultaten van het toezicht en de communicatie van het voorgaande jaar. Indien uit steekproefmetingen blijkt dat de resultaten achterblijven bij het gewenste niveau, wordt de communicatie geïntensiveerd om de genoemde resultaten te behalen.

5.2 Evaluatie en vervolg

In de tweede helft van 2017 wordt dit preventie- en handhavingsplan geëvalueerd. Belangrijk is om naast de input en output ook het effect van maatregelen te meten. De volgende gegevens worden voor de evaluatie gebruikt:

- Resultaten van toezicht en de handhaving
- Resultaten over alcoholgebruik uit de verschillende gezondheidsmonitors die tevens toegepast worden in het volksgezondheidsbeleid (effect).

De komende jaren is het streven om een scherper beeld van de omvang van de problematiek rond jeugd en alcohol te hebben, zodat na een evaluatie vanaf 2018 voor een nieuwe periode nieuw integraal beleid rond gezondheid, jeugd, schadelijk middelengebruik en veiligheid kan worden vastgesteld. De prioriteiten in dat toekomstig beleid zijn dan meer gebaseerd op de analyse van risico's en de ervaringen die we met de uitvoering van dit plan hebben opgedaan.

Volgens de DHW moet, nadat in 2014 een preventie- en handhavingsplan is opgesteld, een plan opgesteld worden voor een periode van vier jaar. Waar in dit onderhavige plan nog wordt uitgegaan van reeds eerder vastgesteld beleid wordt, met de ervaringen en inzichten die we dan hebben, een nieuw plan opgesteld. Dit plan wordt tegelijk vastgesteld met het gemeentelijk gezondheidsbeleid.

6. Regionale Samenwerking

Het doel van het Preventie- en Handhavingsplan Drank & horecawet is te komen tot alcoholmatiging en regionale samenwerking is daarvoor essentieel. Een gezamenlijke aanpak van gemeenten op het vlak van preventie en handhaving is effectiever dan een aanpak die iedere gemeente voor zichzelf hanteert. In de Veiligheidsregio Kennemerland bestaat daarom al geruime tijd een duidelijke bestuurlijke wens om de verschillende aanpakken van de 10 gemeenten in Kennemerland beter op

elkaar af te stemmen. De invoering van een nieuwe Drank & horecawet biedt hiertoe een extra aanleiding. Om te komen tot alcoholmatiging en een waterbedeffect te voorkomen is het nodig om beleid en uitvoering te synchroniseren en te reguleren op de terreinen preventie en handhaving. Om deze regionale aanpak te ontwikkelen is een stuurgroep ingericht, die bestaat uit 2 burgemeesters en 2 wethouders volksgezondheid. Daarnaast is een ambtelijke werkgroep geformeerd. Deze bestaat uit beleidsadviseurs van diverse gemeenten vanuit zowel veiligheid als volksgezondheid. Iedere gemeente verbindt zich aan een aantal regionale afspraken die verder verankerd wordt in de wettelijke verplichte lokale preventie- en handhavingsplannen.